

De leden van de gemeenteraad Zaanstad

Stadhuisplein 100
1506 MZ Zaandam
Postbus 2000
1500 GA Zaandam

Telefoon 14 075
www.zaanstad.nl

ONS KENMERK	z8979646
PORTEFEUILLEHOUDER	J. Hamming
PORTEFEUILLE	Openbare orde en veiligheid
ONDERWERP	Beantwoording Artikel 51 vragen PVV inzake Gerrit Bolkade

Door M. Barends zijn mede namens de fractie van PVV vragen gesteld op grond van artikel 51 van het Reglement van Orde voor de gemeenteraad van Zaanstad, over de opvanglocatie Gerrit Bolkade.

De gestelde vragen beantwoorden wij als volgt:

Vraag 1: Wat is nu het (grote) verschil tussen de situatie met cruiseschip Aurelia en de huidige pontons?

In 2022 is onderzocht of cruiseschip Aurelia vluchtelingen kon opvangen in de Wim Thomassenhaven aan de zijde van Pontmeyer. Na diverse onderzoeken is gebleken dat het technisch niet mogelijk was om de Aurelia op walstroom aan te sluiten. De technische aanpassingen of alternatieve energiebronnen waren niet voorhanden zonder dat er sprake zou zijn van een te hoge depositie van stikstof op Natura 2000-gebieden. Verschil met huidige barge is dat er hiervoor een stroomoplossing (mede door aansluiting op walstroom) is gevonden waarbij er geen sprake is van een significante stikstofdepositie op Natura 2000-gebieden en significante negatieve effecten op voorhand kunnen worden uitgesloten.

Vraag 2: Op welk moment wist u dat dieselgeneratoren onderdeel zouden gaan uitmaken van het stroomplan?

De insteek was om geen dieselgeneratoren te gebruiken t.b.v. de opvang. Op basis van deze voorwaarde van de gemeente is er geruime tijd gezocht naar een oplossing zonder dieselaggregaten. Het stroomverbruik van de barge is in het eerste kwartaal van 2024 indicatief bekend geworden. In die periode heeft het COA-berekeningen uitgevoerd waaruit bleek dat het op dat moment beschikbare vermogen van 550 KW op het net van Liander niet voldoende is. Op basis daarvan is het tijdelijk stroomplan met generatoren ontworpen. De gemeente heeft geëist dat er voor de tijdelijke situatie de meest stille, zuinige en efficiënte aggregaten worden gebruikt. Dit zijn de zogenaamde Stage V aggregaten geworden waarvoor groene biodiesel wordt gebruikt. Op het moment van indiening van de aanvraag van de omgevingsvergunning zijn het tijdelijk stroomplan en het definitief stroomplan concreet duidelijk geworden.

Vraag 3: Als de opvanglocatie zou worden afgeschaald naar één boot, is er dan wel voldoende stroom te leveren zijn zonder de dieselgeneratoren?

Er is een inschatting gemaakt van het aantal KW dat voor beide barges nodig is. Na ingebruikname wordt het daadwerkelijke stroomverbruik duidelijk en zal blijken of de beschikbare dag- (550kW) en nachtelijke restcapaciteit (1700 KW) samen voldoende zijn om beide barge jaarrond van stroom te

voorzien. Volgens de berekeningen treedt, in de wintermaanden als geen gebruik gemaakt kan worden van de nachtelijke restcapaciteit (1700 KW) mogelijk een tekort op en zal moeten bijgesprongen met generatoren. In het definitieve stroomplan beperken de zonnepanelen de afname van capaciteit van het net, maar zullen niet voorkomen dat bij pieken in de winter (geen 1700 nachtelijke restcapaciteit beschikbaar en weinig zonuren) de generatoren zullen bijspringen. Het gaat om de nieuwste Stage V generatoren die samenwerken met accu's. Deze zijn efficiënter, hebben lage geluidsniveaus en verminderen de impact op lokale emissies. Het inschakelen van de generatoren zal slechts beperkt voorkomen. Om de overeengekomen 1.000 opvangplekken te realiseren, zijn twee barges nodig. De berekeningen zijn daarom gebaseerd op twee barges en passen binnen de geldende normen. Het College ziet derhalve geen aanleiding om af te schalen naar één barge.

Vraag 4: Bent u bekend met de geluidsoverlast die dieselgeneratoren genereren? Denk bijvoorbeeld aan de woonwijk in Westzaan die niet op het stroomnet aangesloten kon worden of de generatoren op HOOGTIJ en aan de andere kant in Amsterdam.

De zorgen over geluidsoverlast zijn ons bekend. Ook dit onderdeel is met zorg beoordeeld. Bij de opvanglocatie is gekozen voor de nieuwste Stage V generatoren die samenwerken met accu's. Deze zijn efficiënter, hebben lage geluidsniveaus en verminderen de impact op lokale emissies.

Vraag 5: Wat bent u van plan te gaan doen als er geluidsoverlast ontstaat door dieselgeneratoren?

Meldingen van overlast - in welke vorm dan ook - worden altijd zorgvuldig behandeld door alle betrokken instanties, en waar mogelijk op geactiveerd om te voorkomen of te minimaliseren.

Vraag 6: Volgens de RIB die u ons stuurde zou er een overgangperiode zijn, waarin o.a. de zonnepanelen nog geïnstalleerd moesten worden. Wat gaat u doen als ook deze planning uitloopt en de dieselgeneratoren langer moeten draaien dan afgesproken?

Het tijdelijk stroomplan kent een doorlooptijd van 7 maanden tot juli 2025. Op basis van navraag bij het COA en de uitvoerende partij gaan wij ervan uit dat deze planning realistisch is. De gemeente blijft in nauw contact met het COA en Liander over de realisatie van het definitieve stroomplan. Mocht er onvoorzien vertraging oplopen, dan volgt er overleg met de (omgevingsdienst van de) Provincie, want de Provincie is het bevoegd gezag om te controleren. Daarnaast verwachten we dat de verantwoordelijke minister haar rol pakt in het coördineren van de stroomvoorziening en het waarborgen van een snelle uitvoering van gemaakte afspraken.

Vraag 7: Gaat u de Provincie vragen om te controleren of de berekende stikstofuitstoot overeenkomt met de werkelijkheid? Zo nee, waarom niet?

Pieken in het stroomverbruik zijn meegenomen in de goedgekeurde berekeningen. Het is dus niet de verwachting dat de stikstofdepositie in werkelijkheid hoger zal zijn dan de berekeningen. De Provincie heeft een eigenstandige bevoegdheid. De gemeente is regelmatig met de Provincie in overleg. Mocht er aanleiding toe zijn, dan zullen wij dit met de Provincie bespreken.

Vraag 8: Hoe kijkt het College van B&W, met al haar duurzaamheids- en klimaat neutrale ambities, naar het feit dat deze pontons helemaal vanuit Singapore hierheen zijn gehaald en alle uitstoot die daarmee gepaard gaat?

In navolging van de positieve zienswijze van de gemeenteraad op de uitbreiding van het aantal opvangplekken, maakt de gemeente een belangenafweging in het totaalpakket van hetgeen door het COA is ingediend. COA is verantwoordelijk voor de aanhuur/aankoop van accommodatieschepen/barges. De gemeente heeft geen rol gespeeld in deze keuze.

Vraag 9: Bent u van mening, mede gezien de vergelijkbare opvang situatie in Engeland met de Bibby Stockholm, dat er sprake zal zijn van een menswaardige opvang? Zo ja, waarin verschilt die opvang in Engeland met die in Nederland aan de Gerrit Bolkade?

Het COA hanteert standaarden en voorwaarden voor menswaardige opvang, het Rijk legt hiervoor de lat. Als het gaat om veilig en verantwoorde opvang, heeft Zaanstad laten zien geen concessies te doen en pas groen licht te geven als aan alle voorwaarden is voldaan. Over de normen, voorwaarden en naleving van de opvang in Engeland kunnen wij geen uitspraken doen.

Vraag 10: Bent u van mening dat het COA een betrouwbare partner is? (Ja of nee)

We achten het van belang te voorkomen dat je als overheden tegenover elkaar komt te staan. De opgave om vluchtelingen veilig en verantwoord op te vangen dient schouder-aan-schouder te gebeuren. We geloven dat het COA alles doet wat in haar mogelijkheden ligt en dat er grote druk op het COA staat om aan de omvangrijke opgave te voldoen. Daarbij zien we dat er de afgelopen periode te optimistisch verwachtingen worden gewekt. Als bevoegd gezag en als toetsende partij, sluit de gemeente echter geen compromissen op veiligheid en doorlopen we zorgvuldig het proces.

Vraag 11: Bent u het met de PVV eens dat u de raad, ook na het eerste kwartaal van 2024, beter had kunnen bijpraten i.p.v. alles schriftelijk te doen? En zo ja, gaat u de raad ook weer regelmatig bijpraten, naast de schriftelijke informatie?

Wij zijn het hier niet mee eens. De gemeenteraad is regelmatig zowel mondeling als schriftelijk bijgepraat, zowel in de vorm van proactieve informatievoorziening vanuit het college als op verzoek van de raad, bijvoorbeeld in het vragenuurtje. Vanuit het college zal de proactieve informatievoorziening ook de komende periode in stand blijven.

Vraag 12: Heeft het College van B&W de ambitie om een 2e Ter Apel te worden wat betreft opvang van asielzoekers?

Nee, Ter Apel bestaat uit een opvanglocatie én een aanmeldcentrum. Van dat laatste is in Zaanstad geen sprake.

Vraag 13: Bijna de helft van alle gemeenten in Noord-Holland heeft al jaren geen asielzoekers opgevangen², terwijl Zaanstad met 1550 opvangplekken zelfs haar taakstelling voor de Spreidingswet (zolang die nog geldt) ruim voorbijgaat. Waarom presenteert Zaanstad deze opvang als een noodzaak, terwijl financiële prikkels van het Rijk duidelijk een grote rol spelen?

Vanuit de landelijke opgave en oproep voor opvangplekken, nemen de gemeenten als regio Zaanstreek-Waterland gezamenlijk de verantwoordelijkheid. In 2023 zijn er vooruitlopend op de spreidingswet afspraken gemaakt om samen te werken en de opvang van diverse groepen ontheemden te verdelen. Dit komt de effectiviteit en de efficiëntie ten goede. Zaanstad focust vanuit de regio op de opvang van asielzoekers, maar kan deze taak niet vervullen zonder de benodigde hulpmiddelen van het Rijk. Voor de haalbaarheid zijn zowel de praktische uitvoerbaarheid als het maatschappelijke - en politieke draagvlak belangrijke aspecten. Naast het vergoeden van alle gemaakte kosten voor de opvang van vluchtelingen, zorgt het Rijk ook voor het mogelijk maken van extra flexwoningen voor o.a. Zaanse starters.

Vraag 14: In welke mate vindt het College van B&W dat de inwoners betrokken hadden moeten worden in de besluitvorming voor een opvanglocatie van pakweg 1000 asielzoekers?

De procedures van besluitvorming verlopen volgens de wettelijke kaders en democratische processen waar de gemeente zich aan dient te houden.

Vraag 15: Wat gaat u organiseren voor de omwonenden en bedrijven in de omgeving?

In het voortraject is de omgeving op meerdere momenten en op diverse wijze betrokken. Hier zal ook in de toekomst onverminderd oog voor blijven. De wijze waarop hangt af van de informatiebehoefte vanuit de omgeving. Er is een app-groep waarin vragen, opmerkingen en actualiteiten gedeeld kunnen worden en geïnteresseerden hebben zich aangemeld voor periodieke updates per mail. Diverse ondernemers en inwoners hebben aangegeven geïnteresseerd te zijn om een rol te spelen in activiteiten of andere werkzaamheden voor de mensen die opgevangen worden. Het COA is hierbij aan zet, organiseert activiteiten op de barges en werkt ook samen met vrijwilligersorganisatie Stichting de Sluis om activiteiten te organiseren voor bewoners.

Vraag 16: Bent u van mening dat het aanbieden van het tegen betaling uitvoeren van werkzaamheden om de opening van de opvanglocatie te bespoedigen, direct ingaat tegen eerdere gedane uitspraken over beperkte ambtelijke capaciteit? Zo ja, kunnen wij deze capaciteit niet beter zelf inzetten? Zo nee, motiveer uw mening.

Er is inderdaad capaciteit schaarste in delen van de organisatie, waardoor nieuwe projecten de kwetsbaarste schakels in de ruimtelijke keten verder onder druk zetten (waarbij overigens hard is gewerkt om die kwetsbare schakels te versterken). De gemeente kijkt, mede met het oog daarop, naar een zo efficiënt mogelijke inzet van capaciteit. Hier betrof het echter een lopend project waar met het

(beperkt) inzetten van extra capaciteit het proces versneld wordt. Langdurige processen vragen namelijk ook om inzet van capaciteit over een langere periode. We hebben kortom extra capaciteit ingezet zodat de capaciteit die op dit project zit eerder weer op andere projecten kan worden ingezet.

De afspraken met het Rijk zorgen er daarnaast voor dat de gemeente financiële bijdragen ontvangt voor woon- en infrastructurele opgaven, het opzetten van parkmanagement t.b.v. kwaliteitsverbetering van het bedrijventerrein en het treffen van extra veiligheidsmaatregelen.

In het vertrouwen u voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,

Burgemeester en wethouders van Zaanstad,

Drs. J. Hamming, burgemeester

Drs. G. Blom, gemeentesecretaris

Transactiebewijs iBabs digitale handtekening